

KAAPATUT LAPSET RY

Vuosikertomus 2017

Hyväksytty kevätkokouksessa 20.5.2018

Sisällys

1. Yleistä	2
2. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo	3
3. Toiminta	4
3.1. Verkostoitumalla vaikuttaminen	5
3.2. Vertaisuuden vahvana pitäminen ja kehittäminen	6
3.3. Perheiden voimaannuttaminen	7
3.4. Muu vapaaehtoistyö	7
3.5. Toiminnan tulokset ja vaikutukset – vertailu toimintasuunnitelmaan	8
4. Vaikuttaminen ja viestintä	10
4.1. Viestintä ulospäin	10
4.2. Jäsen- ja tapahtumaviestintä	11
4.3. Internet-sivut ja sosiaalinen media.....	11
5. Hallinto, toimitila ja talous	11
6. Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahasto	12
Liite 1: Uusia yhteydenottajia vuosittain 2007-2017	13
Liite 2: Toivon Talon yhteydenotot 2008-2017	14
Liite 3: Tapahtumat ja osallistumiskerrat v. 2017	15

1. Yleistä

Kaapatut Lapset ry on vuonna 1997 perustettu valtakunnallinen kansalaisjärjestö, joka tarjoaa vertaistukea ja voimaannuttavaa toimintaa lapsikaappauksen kokeneille ja sen uhan alla tai keskellä kansainvälistä huoltokiistaa eläville perheille sekä neuvoo vanhempia näissä tilanteissa. Olemme Ensi- ja turvakotien liiton (ETKL), Yhden Vanhemman Perheiden Liiton (YVPL) ja Kansalaisareenan jäsen. Vuonna 2017 meidät hyväksyttiin Missing Children European (MCE) varsinaiseksi jäseneksi. Pääasiallinen rahoituksemme tulee Veikkaus Oy:ltä. Seuraavaksi suurin rahoittaja oli Helsingin kaupunki.

Meillä on Helsingin Malmilla tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo, jossa työskentelivät kokopäiväiset toiminnanjohtaja Tarja Räisänen sekä kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelija Päivi Marin. Viimeksi mainittu toimi perustettiin vuonna 2017 korvaamaan järjestösihteerin tointa. Lisärahoituksen turvin saimme osa-aikaisen toimistosihteerin. Tätä tointa hoitivat ensin Kirsi Helin ja myöhemmin Sonja Saikkonen. Tärkeimmän tuen yhteydenottajille tarjoavat vapaaehtoiset vertaiset.

Vuonna 2017 juhlimme 20. toimintavuottamme. Sen kunniaksi järjestimme kaksi valokuvanäyttelyä nimeltään *Finding Forgiveness*, toisen keväällä Toivon Talolla ja toisen joulukuussa Turun Logomossa. Näyttelyissä oli esillä valokuvaaja Nora Sayyadin töitä. Nora Sayyad on nuori suomalaispalestiinalainen valokuvaaja ja taiteilija. Hän tutkii töillään elämänsä ja sen siirtymävaiheita, muistojaan ja identiteettiään monien muiden aiheiden ohella. Perhe muutti Suomeen, kun hän oli lapsi. Monikulttuurinen tausta ja elinympäristöt ovat inspiroineet hänen töitään. Hänet kaapattiin aivan pienenä, mutta saatiin palautettua.

Strategian mukaan vuoden pääteema oli verkostoitumalla vaikuttaminen. Lisäsimme kansainvälisyyttä verkostoitumalla muiden MCE:n järjestöjen kanssa ja kotimaassa etsimme uusia yhteistyötahoja ja vahvistimme suhteita vanhoihin. Yksi vuoden päätavoite oli kohdata sosiaalityöntekijöitä, mikä onnistuikin useassa eri tapahtumassa.

Vuonna 2017 panostimme entistä enemmän kansalaistoimintaan muun muassa aloittamalla kokijasta toimijaksi viikonloput, joissa voi tutustua yhdistyksen vapaaehtoistyöhön jo toiminnassa olevien kanssa. Uusi kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelija verkostoitui ahkerasti ja aloitti uusia kansalaistoiminnan muotoja, kuten oli suunniteltu.

Vuoden lopussa meillä oli 106 jäsentä. Vapaaehtoistyötä yhdistyksessä tehtiin 6300 tuntia.

2. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo

Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talon keskeisiä tehtäviä ovat neuvominen, tiedotus, yhteistyö eri tahojen kanssa, vertaistuen koordinointi sekä jäsenperheiden syrjäytymistä ehkäisevän ja heitä voimaannuttavan toiminnan järjestäminen.

Uusia yhteydenottajia vuonna 2017 oli 69. Yhteydenotot koskivat 100 lasta. Yhteydenottajista 70 prosenttia oli naisia ja 30 prosenttia miehiä. Maahanmuuttajien osuus oli 45 prosenttia, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Saamme olla tyytyväisiä, että he ovat löytäneet meidät. Toisaalta suuri maahanmuuttajien osuus tietää enemmän työtä Toivon Talolla, koska maahanmuuttajat tarvitsevat usein enemmän neuvoja myös perusasioissa, kuten suomalaisen yhteiskunnan toiminnassa.

Uusista yhteydenotoista 20 prosenttia koski lapsikaappausta ja 78 prosenttia kaappausuhkaa tai muuta kansainvälistä lapsikiistaa. Loput kaksi prosenttia oli kotimaisia huoltokiistoja, jolloin ohjasimme yhteydenottajan muiden järjestöjen tai viranomaisten avun piiriin. Ilman neuvontaa ja tukea ei ketään jätetä.

Liitteessä 1 on tilasto uusista yhteydenotoista vuosina 2007–17. Juhlavuoden kunniaksi toiminnanjohtaja teki tilastoseurantaa 10 viime vuoden ajalta. Samalla hän teki havainnon, että yhtäkään niistä lapsista, joiden vanhempi on ottanut yhteyttä Toivon Taloon lapsikaappausuhkatilanteessa, ei ole kaapattu. Tästä tuloksesta olemme hyvin ylpeitä.

Toivon Talolla oli lapsikaappauksiin, niiden uhkaan tai muihin kansainvälisiin lapsiasioihin liittyviä yhteydenottoja vuonna 2017 yhteensä 2348. Näistä 1191 oli yhteydenottoja Toivon Taloon ja 962 Toivon Talolta. Toivon Talolla kävi 105 vierasta ja henkilökunta vieraili 90 kertaa muualla tapaamassa yhteydenottajia tai muissa tilaisuuksissa, joissa heillä oli mahdollisuus kertoa yhdistyksen toiminnasta.

Toivon Taloon yhteyttä ottaneista noin puolet oli vanhempia. Lopuista yhteydenotoista vajaa 10 prosenttia oli viranomaisia ja loput muita tahoja, kuten asianajajat, muiden järjestöjen työntekijät, toimittajat ja vertaiset.

Toivon Talon vierailijoista puolestaan kolme neljästä oli viranomaisia tai muiden järjestöjen työntekijöitä. Hieman yli puolet henkilökunnan käynneistä muualla suuntautui muihin järjestöihin tai seminaareihin tai koulutuksiin. 18 kertaa työntekijä kävi muualla tapaamassa yhteydenottajavanhempaa ja viranomaisia tapaamassa 17 kertaa.

Varsinkin maahanmuuttajat tarvitsisivat enemmän tukea muun muassa poliisin luona asioimiseen. He kiittävät sitä, että mukana on suomalainen asiantuntija. Myös poliisi on kokenut, että ammattilaisen mukana olo auttaa asioiden selvittelyssä. Tähän tulee jatkossa panostaa, mutta nykyisillä resursseilla ei henkilökunta pysty kaikkeen tukeen. Näihin tilanteisiin on hyvä kouluttaa vapaaehtoisia tukihenkilöitä esimerkiksi yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa kuten rikosuhripäivystys. Myös yhdistyksen omille vapaaehtoisille tullaan jatkossa antamaan koulutusta tällaiseen toimintaan.

Liitteessä 2 on kooste yhteydenottojen määristä vuosina 2008–17. Siinä näkyy, että trendi on kasvava.

Toivon Talolla ohjattiin kahta ammattikorkeakoulutasoista opinnäytetyötä. Toisen tuloksena syntyi kirja *Finding Forgiveness*, tarina lapsikaappauksesta ja siitä toipumisesta. Toinen kartoitti yhdistyksen antamaa vertaistukea ja siinä luotiin pohja vertaisen oppaalle. Lisäksi toiminnanjohtaja toimi asiantuntijana kahdessa korkeakoulutasoisessa opinnäytetyössä. Opinnäytetyöt julkaistaan yhdistyksen Internet-sivuilla, sikäli kuin opiskelijat antavat ne käyttöön. Syksyllä 2017 alkoi uusi opinnäytetyö, jossa kartoitetaan lapsena kaappauksen kokeneiden nuorten aikuisten kokemuksia lapsikaappausten seurauksista. Opinnäytetyölle on ollut yllättävän vaikeaa saada haastateltavia. Ilmeisesti kokemukset ovat olleet niin rankkoja, että niistä ei haluta puhua.

Sekä toiminnanjohtaja että suunnittelija aloittivat järjestöjohton erityistutkinnon suorittamisen. Toiminnanjohtajan koulutus kestää 1,5 vuotta ja keskittyy verkostojen johtamiseen. Suunnittelijan tutkinto olisi kestänyt vuoden ja keskittynyt vapaaehtoistyöhön. Sen suorittaminen jäi kesken suunnittelijan siirryttyä uusiin tehtäviin toiseen järjestöön tammikuussa 2018. Suunnittelija koulutautui myös lasten eroryhmien vetäjäksi. Hänen oli tarkoitus vetää yhteistyössä YVPL:n Uudenmaan koordinaattorin kanssa lasten eroryhmä keväällä 2018.

3. Toiminta

Kaapatut Lapset ry on ainoa taho Suomessa, joka tarjoaa sekä vertaistukea että maksutonta matalan kynnyksen neuvontaa kohdeperheille ja heitä auttaville ammattilaisille, kuten sosiaaliviranomaiset ja vastaanottokeskusten työntekijät. Viranomaiset näkevät usein vain pienen osan tilanteesta oman ammattinsa kautta. Kriisissä olevat perheet kaipaavat yhtä paikkaa, josta saada neuvoja prosessin eri vaiheissa ja tukea jaksamiseen.

Palautetta antaneet yhteydenottoja antoivat saamastaan neuvonnasta ja tuesta keskimäärin arvosanan 9, kouluarvosana-asteikolla 4-10.

Yhdistyksen vankka osaaminen on heti kaappausasian hoitoprosessin alusta lähtien ollut sellainen asia, johon on voinut turvautua, kun on tarvinnut vastauksia. Vastaukset ja ohjeet ovat tuoneet varmuutta, joka taas on tuonut uskoa ja auttanut jaksamaan.”

”Keskustelu asiantuntijan kanssa selvensi omaa mielikuvaa monimutkaisesta tilanteesta.”

”Hetä ensimmäisessä yhteydenotossa huomasi, että yhdistyksen väki (Tarja siinä kohtaa) oli erittäin tietoista lapsikaappaustilanteista. Joten siinä kohdassa sai heti sellaista ohjeistusta, jolla asian menestykseäs hoitaminen onnistui.”

Yhdistyksen Internet-sivujen käyntikertoja on uudistuksen jälkeen mahdollisuus saada vasta syksystä 2017. Loka-joulukuussa sivuilla vierailtiin 1411 kertaa. Facebookissa meillä on 551 seuraajaa. Vuoden 2018 tavoitteeksi voitaisiin asettaa 1000 seuraajaa.

Yhdistyksen omiin tapahtumiin osallistui 94 aikuista ja lasta, 39 perhettä yhteensä. Tässä eivät ole mukana Turun valokuvanäyttelyn kävijät. Kaikkiaan omiin tapahtumiin oli 380 osallistumiskertaa. Osallistujista 34 prosenttia oli poikia tai miehiä, 67 prosenttia tyttöjä tai naisia. Eniten osallistujia oli ikäryhmässä 7-17 vuotta, seuraavaksi eniten ikäryhmässä 30-62 vuotta.

Omien tapahtumien lisäksi olimme muun muassa mukana järjestämässä leikkipäivää, ja oimme elokuvalippuja ja Linnanmäki-rannekkeita.

Liitteessä 3 on esitelty tapahtumat vuonna 2017.

3.1. Verkostoitumalla vaikuttaminen

Vuoden 2017 pääteema oli verkostoitumalla vaikuttaminen. Toiminnanjohtaja ja suunnittelija kävivät yhteensä yli 50 tapahtumassa, jossa oli mahdollisuus tuoda esiin yhdistyksen toimintaa, ja toiminnanjohtaja tapasi viranomaisia 17 kertaa. Myös Toivon Talolla kävi entistä enemmän vierailijoita, joista valtaosa oli viranomaisia tai muiden järjestöjen työntekijöitä.

Erityiskohteena olivat sosiaalityöntekijät, joita kohtasimme muun muassa Erofoorumissa, Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman esittelyssä ja valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä. Verkostoituminen ja yhteistyö tuottavat pienelle järjestölle näkyvyyttä, luotettavuutta ja erilaisia yhteistyön ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Missing Children European kautta saimme verkostoomme yhä enemmän kansainvälisiä järjestöjä. Toiminnanjohtaja osallistui järjestön vuosikokoukseen Brysselissä lokakuussa 2017, jolloin meidät hyväksyttiin varsinaisiksi jäseniksi. Ennen sitä MCE:n hallituksen jäsenen, entinen Alankomaiden MEP Coskun Cörüz vieraili Helsingissä tutustumassa yhdistykseemme ja varmistamassa, että toimintamme vastaa MCE:n periaatteita. Olemme järjestön toinen suomalaisjäsen, ensimmäinen on Lasten perusoikeuksien tuki ry, jonka kanssa meillä on tiivistä yhteistyötä.

Yksi MCE:n tärkeimmistä työmuodoista on koordinoida Euroopan laajuista kadonneiden lasten puhelinta 116 000. Suomessa tästä toiminnasta vastaa Keravan hätäkeskus, johon toiminnanjohtaja kävi tutustumassa. Suomessa yleinen hätänumero 112 toimii niin hyvin, että numeroa 116 000 ei juuri mainosteta. Lasten kanssa matkustaessa se on tärkeä opettaa heille.

Kotimaassa järjestimme sidosryhmätapaamisen ja sen yhteydessä syntymäpäiväjuhlan taidenäyttelyn yhteydessä. Pyysimme asiantuntija-artikkeleita eri tahoilta, mutta vain ulkoasiainministeriö on antanut artikkelin julkaistavaksi Internet-sivuilla. Jatkamme muiden artikkelin luvanneiden tahojen muistuttamista.

Olimme mukana Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimassa lapsi- ja perhejärjestöjen Anna ääni lapselle –kampanjassa. Liityimme mukaan sekä pääkaupunkiseudun että Uudenmaan Lape-hankkeisiin, yhteiskunnallisen vaikuttamisen verkostoon ja pienten järjestöjen verkostoon.

Kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelija loi hyvät yhteydet Kansalaisareenaan ja Yhden vanhemman perheiden liittoon. Toiminnanjohtaja oli Isät lasten asiassa -yhdistyksen Vertu-projektin ohjausryhmässä.

Maahanmuuttajatyössä tärkeimmät yhteistyötahot ovat Pakolaisapu ry:n koordinoima VeTo-verkosto, al-Birr lähimmäisapu ry ja Monika-naisten liitto. Viimeksi mainitun väkivallatyön tiimi kävi tutustumassa toimistoomme. Myös kahden muun tahon kanssa yhteistyö oli vilkasta, muun muassa tapahtumiin osallistumista, apua tarvitsevien perheiden ohjausta eri tahojen pariin ja tiedottamista.

Uusia yhteistyötahoja ovat Rikosuhripäivystys, Narsistien Uhrien Tuki ry ja Annankoti ry. Yhteistyösuunnitelmia Familia ry:n kanssa rakennettiin, mutta ne jäivät odottamaan heidän uutta toiminnanjohtajaansa.

Viranomaisyhteistyössä tärkeimmät kumppanit ovat oikeusministeriön ja ulkoasiainministeriön kansainvälisiä perheasioita hoitavat lakimiehet sekä lastensuojelun viranomaiset ja lastenvalvojat. Viimeksi mainittuja tapasimme monessa eri tilaisuudessa. Yhteistyösuhteet solmittiin myös kadonneiden lasten EU:n laajuista hätäpuhelinta hoitavaan Keravan hätäkeskukseen ja Helsingin rikospoliisiin.

3.2. Vertaisuuden vahvana pitäminen ja kehittäminen

Tärkeimmän tuen yhteydenottajille tarjoavat vapaaehtoiset vertaiset. Järjestimme henkisen tuen jatkokurssin ja viikonlopputapahtuman vertaisille. Kokijasta toimijaksi viikonloppuna tutustuimme Ensi- ja turvakotien liiton verkkoauttamiseen. Verkkoauttamista kehitimme myös Vappu Jakobssonin rahaston tuella.

Olemme alustavasti sopineet Väestöliiton Perheaikaa.fi toiminnan kanssa verkkoauttamisen käynnistämisen myös sitä kautta, kunhan se on siirretty uudelle alustalle. Tässä vaiheessa olisi ollut turhaa opetella enää vanhoja käytäntöjä. Alustan siirto kestää kauemmin, kuin oli arvioitu ja on siirtynyt syksyyn 2018.

Koulutusten välillä täytimme vertaisten tiedonsaantitarvetta muutaman kerran vuodessa ilmestyvällä Vertaispostilla. Heidän jaksamistaan tuemme omalla Facebook-ryhmällä.

Vapaaehtoiset vertaiset, joita on 32, tarjosivat tukea yhteensä 1150 tuntia ja lisäksi hoitivat puhelinpäivystyksen viikonloppuisin ja juhlapyhinä.

3.3. Perheiden voimaannuttaminen

Kaapattujen lasten perheiden tuen tarve ei pääty lapsen palauttamiseen, vaan huoltokiusaaminen ja kaappauksesta toipuminen voivat kestää vuosikautia. Lapsikaappauksen kokeneisiin perheisiin nähden moninkertainen määrä perheitä elää kaappausuhan alla tai keskellä kansainvälistä huoltokiistaa, ja ne tarvitsevat usein myös pitkäaikaista tukea eroproessin eri vaiheissa. Tilanne jatkuu yleensä välillä rauhoittuen ja välillä aktivoituen, kunnes lapsi on kyllin vanha päättämään itse asioistaan.

Olemme voineet tarjota kaikille vertaistukea haluaville yhteydenottajille vähintään yhden vertaisen, johon he pitävät yhteyttä puhelimitse, sähköpostein tai sosiaalisen median kautta. Uusia vertaissuhteita solmittiin 15. Osa yhteydenottajista, varsinkin maahanmuuttajat ja miehet, haluavat pitää yhteyttä vain toiminnanjohtajaan.

Vaikka yhdistys on valtakunnallinen, asuu valtaosa toimintaan osallistuvista pääkaupungin läheisyydessä ja muutamassa suuremmassa kaupungissa. Näin ollen olemme huomanneet, että erilaiset viikonlopputapahtumat on paras järjestää Etelä-Suomessa, ellei niihin järjestetä kuljetusta Helsingistä.

Järjestimme kaksi voimaantumisviikonloppua, joista toinen suuntautui Naantalın Muumi-maailmaan ja toinen oli koulutuskeskus Sopukassa Sipoossa. Jälkimmäiseen kutsuimme perheitä, joilla oli alakouluikäinen lapsi. Vapaaehtoiset taideterapeutit ohjasivat lapsia löytämään omia voimavarojaan. Lapset valokuvattiin ja tuotoksista tehtiin kirja Stiftelse 7:ende marsin apurahalla.

Toivon Talolla järjestettiin vain yksi Pulinakerho, sillä niihin on ollut vaikea saada osallistujia. Tätä toimintaa on syytä kehittää. Kesällä olimme mukana pääkaupunkiseudun yksinhuoltajien retkellä Mustasaareen. Yhteistyössä Yhden vanhemman perheiden liiton Uudenmaan koordinaattorin kanssa järjestimme Perheen voimavarareppu -tapahtuman syksyllä.

Asianajotoimisto Krogerus lahjoitti pääkaupunkiseudulla asuville lastenelokuvanäytöksen ja elokuvalippuja lähetettäväksi muualla maassa asuville jäsenperheille. Lasten Päivän Säätiö tarjosi jäsenperheille vapaalippuja Linnanmäelle. Tradekan tuella saatoimme maksaa osalle perheistä myös matkat sinne. Samalla tuella saimme perheille Muumimaailmannekkeet.

Yhdistyksen vapaaehtoiset jatkoivat puhelinpäivystystä niin, että tukea tarvitsevat vanhemmat saivat sitä myös viikonloppuisin ja juhlapyhinä.

3.4. Muu vapaaehtoistyö

Valtaosa vapaaehtoisistamme on vertaisia, joiden jaksamisen huolehtimisesta on jo yllä. Vertaisuus edellyttää omia kokemuksia lapsikaappauksesta tai ainakin kansainvälisestä huoltokiistasta, joten heitä voi rekrytoida vain yhdistyksen yhteydenottajista.

Kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelija loi uuden vapaaehtoistyön muodon, perhekamun. Hän koulutti viisi vapaaehtoista perheiden arjen tueksi. Tällaista toimintaa oli toivottu, mutta yllättäen perheet eivät sitoutuneetkaan toimintaan. Lopetimme sen, sillä vapaaehtoisille perhekamuille oli turhauttavaa, kun perheet eivät ottaneetkaan yhteyttä tai löytäneet aikaa heidän tapaamisiinsa. Jatkossa ohjaamme tällaista tukea haluavat perheet muiden järjestöjen palveluiden piiriin.

Suunnittelija loi myös suhteet vapaaehtoiisiin taideterapeuttiopiskelijoihin, jotka ohjasivat lasten voimaantumisyöskentelyä syksyn voimaantumisviikonloppussa. Terapeuttiopiskelijat ovat innokkaita jatkamaan vapaaehtoistyötään. Suunnitteilla on erään vapaaehtoisen kirjoittaman sadun kuvitus.

Järjestimme ensimmäisen Kokijasta toimijaksi -viikonlopun, johon olivat tervetulleita niin uudet kuin jo toiminnassa olevat vapaaehtoiset. Näistä viikonlopuista pyritään tekemään vuosittaisia ideointitapahtumia.

Kaksi yhdistyksen vapaaehtoista osallistui ETKL:n järjestämään kiittämisviikonloppuun koulutuskeskus Sopukassa Sipoossa.

3.5. Toiminnan tulokset ja vaikutukset – vertailu toimintasuunnitelmaan

Mahdollisimman moni kaapattu lapsi saadaan palautettua Suomeen tai ainakin järjestettyä yhteydenpito kaapatun lapsen ja taakse jääneen vanhemman välillä ja mahdollisimman moni lapsikaappaus saadaan estettyä niin, että lapsella säilyy kuitenkin turvallinen yhteys molempiin vanhempiinsa. Vanhemmat onnistuvat selvittämään kansainväliset huoltokäytäntönsä niin, että tarvetta lapsikaappaukselle ei synny.

Tuimme 14 uutta perhettä lapsikaappausasiassa ja 55 uutta perhettä kaappausuhassa tai muissa kansainvälisissä lapsiasioissa. Yhtään sellaista lasta ei kaapattu, joiden vanhempi otti yhteyttä yhdistykseen.

Vähintään 20 kriisiperhettä pääsee osallistumaan voimaantumisviikonloppuihin tai tuettuun lomaan ja saa näissä vertaistukea toisiltaan sekä laajentaa tukiverkostoaan.

Voimaantumisviikonloppujen osalta toteutui, 28 perhettä osallistui. Meillä ei ollut tuettua lomaa, vaan perheitä ohjattiin YVPL:n lomalle, jota veti lapsikaappausasioita tunteva vapaaehtoinen.

Paikallisten kerhojen toiminta saadaan vakiinnutettua ja näin toimintaa valtakunnallistettua.

Tämä ei onnistunut. Jäsenistä ja yhteydenottajista ei löytynyt vapaaehtoisia käynnistämään paikallista toimintaa. Osallistuimme Helsingin Herttoniemessä kokoontuvan perhekahvilan toimintaan maksamalla osan kuluista. Kuopiossa YVPL:n Olkkarissa on yhtenä vetäjänä yhdistyksemme aktiivijäsen.

Lapset ja nuoret voivat kokea vertaisuutta toistensa kanssa, saavat tietää, että eivät ole ainoita.

Tilaisuuksiin osallistui 50 lasta ja nuorta, osa heistä useampaan tapahtumaan.

Myös perheiden lähipiiri huomioidaan toiminnassa.

Vuonna 2017 ei ollut yhtään lähiomaisille suunnattua tapahtumaa, mutta vertaistukea pystyimme tarjoamaan myös lähipiirille. Mahdollisuuksien mukaan tarjoamme tapahtumiin osallistumismahdollisuuden myös läheisille. Tämä kannattaa, sillä esimerkiksi vuonna 2016 uuspariviikonloppuun osallistuneet parit ovat yhä yhdessä.

Auttaminen verkossa lisääntyy ja viikonloppupäivystys kehittyy viikonlopun tukipuhelimeksi.

Kokijasta toimijaksi viikonloppussa kävi ETKL:n työntekijä esittelemässä järjestön suunnitelmia verkkoauttamiseen, joka kuitenkin lähti käyntiin vasta 2018. Kävimme tutustumassa Väestöliiton Perheikka.fi toimintaan, mutta sekin käynnistyy meidän osaltamme vasta syksyllä 2018. Verkkoauttamista ja valmiuksia siihen käsiteltiin myös vertaisten viikonloppussa. Viikonloppujen vertaispuhelinta mainostetaan nykyään näkyvästi yhdistyksen verkkosivuilla.

Facebook-sivuille luotiin oma ryhmä vertaistuen saamiseksi, mutta se ei lähtenyt toimiin. Sitä on mietittävä uusiksi vuonna 2018, kunhan uusi suunnittelija ehtii paneutua tehtäviinsä.

Vertaistukijat ja muut vapaaehtoiset kokevat toimintansa mielekkääksi ja jaksavat jatkaa vaativassa tehtävässään. Yhä useampi vanhempi lähtee polulle, jolla jättää uhrina olemisen taakseen ja ryhtyy aktiiviseksi toimijaksi niin omassa elämässään kuin toisten auttajana. Yhdistyksellä on viisi uutta koulutettua vertaista ja viisi muuta uutta vapaaehtoistoimijaa. Vertaisille on kaksi koulutusta ja järjestämme myös yhden muun vapaaehtoiskoulutuksen.

Vertaiset jatkoivat toiminnassa ja suunnitellut tapahtumat järjestettiin. Uusia vertaisia saimme tavoitellun määrän, mutta heille ei ollut erillistä koulutustilaisuutta. Pitkien matkojen takia yhdistyksen kannattaisikin kehittää vertaisten verkkokoulutusta.

Uusien vapaaehtoisten osalta tavoite ylitettiin. Suunnittelija perehdytti viisi vapaaehtoista perhekamua ja syksyn voimaantumisviikonloppussa oli neljä vapaaehtoista taideterapeuttia, jotka saivat lyhyen perehdytyksen suunnittelijalta. Lisäksi valokuvaaja Nora Sayyad kokosi kaksi valokuvanäyttelyä vapaaehtoisena ja saimme käyttöömmme sadun, jota hyödynnetään vuoden 2018 tilaisuuksien lasten ohjelmassa.

Viranomaisten ja muiden toimijoiden tieto lapsikaappausasioissa lisääntyy niin, että he osaavat ohjata vanhempaa ja päätöksillään ehkäistä lapsikaappauksen. Kohtaamme kymmeniä sosiaalityöntekijöitä esittelypöydällämme lastensuojelupäivillä.

Esittelimme toimintaamme Erofoorumissa (180 osallistujaa), Lape-tapahtumassa (240 osallistujaa) ja valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä (yli 1000 osallistujaa). Viranomaiset ottivat yhteyttä 78 kertaa. Toivon Talolla kävi 11 viranomaista ja toiminnanjohtaja kävi 17 kertaa viranomaisten luona.

Lisäämme tietoa myös median kautta.

Keväällä ja kesällä 2017 oli valtakunnallisissa medioissa monta lapsikaappauksiin liittyvää artikkelia, muun muassa lapsikaappaukset olivat yhden päivän ajan Ylen pääuutinen, Ylen englanninkielisillä sivuilla maahanmuuttajavanhemmat kertoivat kokemuksistaan suomalaisista huoltajuuskäytännöistä, Helsingin Sanomat teki sunnuntaisivuilleen jutun valokuvaaja Nora Sayyadista ja hänen valokuvakirjastaan Finding Forgiveness ja usea taho kirjoitti tapauksesta, jossa lapsi palautettiin Islantiin. ETKL:n jäsenlehti Enskassa oli toukokuussa pitkä artikkeli yhdistyksestä. Kaikkiin näihin haastateltiin yhdistyksen toiminnanjohtajaa.

Uusituilla Internet-sivuilla julkaistaan asiantuntija-artikkeleita, joissa valotetaan lapsikaappausasioita ja kansainvälisiä huoltokiistoja eri puolilta.

Useista lupauksista huolimatta saimme artikkelin vain ulkoasiainministeriöltä. Se julkaistiin verkkosivuilla.

4. Vaikuttaminen ja viestintä

Kaikissa kontakteissa viranomaisiin yhdistyksen edustajat tuovat esiin kaapattujen lasten perheiden asiaa, samoin kuin kaappausuhan vähentämistä. Annoimme lausunnon konsulipalvelulain uudistuksen seurantaan ja lapsen huoltolain uudistamistyöhön. Toiminnanjohtaja osallistui YK:n lasten oikeuksien sopimuksen seurannan varjoraportin laadinnan työryhmään (koordinoija Lastensuojelun Keskusliitto) ja Bryssel Ila -sopimuksen uudistamistyöhön (koordinoija oikeusministeriö).

Toiminnanjohtaja laati kyselyn asianajajille lapsikaappausasioiden oikeusavusta. Asianajat kokivat oikeusavun olevan riittävää.

Hallituksen jäsenen Julle Tuuliaisien aloitteesta keräsimme vuonna 2008 yli 700 nimeä aloitteeseen Euroopan neuvostolle lapsikaappausuhkarekisterin luomiseksi Schengen-rajoille. MEP Piia Kauppi teki puolestamme asiasta kyselyn Euroopan parlamentille. Seuraavana vuonna Tarja Halonen mainitsi eräässä haastattelussa asian etenevän. Muutama vuosi sitten pääsimme erikoishaastatteluun lapsikaappausten ehkäisemiseksi EU:ssa. Vuonna 2017 Euroopan neuvosto esitti, että SIIS-lainsäädäntöön lisätään pykälä, jonka mukaan akuutissa ja konkreettisesti lapsikaappausuhassa lapsi voidaan ilmoittaa hälytysjärjestelmään. Euroopan parlamentti on lausunut, että samanlainen hälytys koskisi myös muita tapauksia, joissa lapsi voisi joutua rikoksen uhriksi, kuten solmimaan avioliiton alaikäisenä. Seuraamme lainsäädännön kehitystä.

4.1. Viestintä ulospäin

Tästä on vastuussa toiminnanjohtaja. Osallistuimme toimintamme kannalta tärkeisiin keskusteluihin ja esittelimme toimintaamme useassa tilaisuudessa. Viestinnän onnistumista on kuvattu yllä.

Meillä oli esittelypöytä myös kaksipäiväisessä Maailma kylässä -tapahtumassa Helsingissä toukokuun lopussa. Pöytäpäivystyksestä vastasivat pääasiassa yhdistyksen vapaaehtoiset.

Ylen dokumenttielokuvien ohjaaja Kati Juurussalo aloitti elokuvan tekemisen lapsikaappauksista. Välitimme hänelle yhteystietoja ja kuvausryhmä kävi kaksi kertaa myös Toivon Talol-

la. Elokuva valmistuu todennäköisesti vasta vuonna 2019, sillä sen aikana seurataan kahden vanhemman taistelua lapsistaan alusta loppuun.

Missing Children European jäsenyyden ansiosta saimme viestimme esiin myös Euroopan laajuisesti.

4.2. Jäsen- ja tapahtumaviestintä

Jäsen- ja tapahtumatiedotuksesta vastaa kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelija. Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä paperitiedotteemme toimitettiin jäsenille ja yhteistyötaidoille. Jokainen jäsen sai ETKL:n Enska-lehden ja YVPL:n Muuttuva perhe -lehden ja niissä toivon Talo tiedotti yhdistyksen asioista. Enskassa oli pitkä artikkeli toiminnastamme.

Tiedotimme omista ja yhteistyökumppaniemme tapahtumista sähköpostitse kuukausitiedottein. Vertaiset saivat tietoa ja oppia myös Vertaispostin kautta.

Suunnittelija kutsuttiin mukaan Kansalaisareenan verkkolehden toimitustiimiin.

4.3. Internet-sivut ja sosiaalinen media

Näistä vastaa kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelija.

Meillä on kattavat kotisivut ja ajankohtaisista asioista tiedotamme myös Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä. Internet-sivut uudistettiin ja pidetään ajan tasalla ja varsinkin niiden yhdistysosiota kehitetään jakamalla muun muassa jäsenten ja muiden yhteydenottajien tarinoita ja kertomalla mahdollisuuksista osallistua yhdistyksen toimintaan.

Yhdistyksen yleisellä Facebook-sivustolla jaetaan yleistä materiaalia. Toiminnanjohtajan Facebook-sivulla on suljetut ja salaiset ryhmät vertaisille, jäsenille, vapaaehtoisille ja tuelle.

5. Hallinto, toimitila ja talous

Hallinnosta vastaa hallitus, johon puheenjohtajan lisäksi kuului 6 jäsentä ja kaksi varajäsentä. Vuonna 2017 puheenjohtaja oli Maria Lahti (Parainen), varapuheenjohtaja Virpi Järvenpää (Kausala), taloudenhoitaja Susanna Reijonen (Kuopio) ja sihteeri Sirpa Souranto (Tampere, varajäsen). Muut hallituksen jäsenet olivat Päivi Ben Fradj (Nokia), Minna Husu (Vantaa), Tommi Kuisma (Kirkkonummi) ja Julle Tuuliainen (Helsinki) sekä varajäsen Nita Karlsson (Turku).

Yhdistys koki suuren menetyksen, kun pitkäaikainen hallituksen jäsen ja aktiivinen toimija Julle Tuuliainen menehtyi elokuussa. Hänen saappaitaan on vaikea kenenkään täyttää.

Hallitus kokoontui 6 kertaa ja piti 5 sähköpostikokousta. Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 13.5. Helsingissä Tullinpuomin leikkipuistossa ja siihen osallistui 7 jäsentä. Syyskokous pidettiin 5.11. Sipoossa koulutuskeskus Sopukassa ja siihen osallistui 13 jäsentä.

Työntekijät antavat viikoittain hallitukselle raportin ajankohtaisista asioista. Meillä on edustus YVPL:n liittohallituksessa (Anna-Maija Tikkanen). Heli Kivelä valittiin jatkokaudelle ETKL:n liittohallitukseen.

ETKL:n liittokokouksessa huhtikuussa meitä edustivat puheenjohtaja Maria Lahti ja hallituksen jäsen Tommi Kuisma. YVPL:n liittokokousedustajat olivat puheenjohtaja Maria Lahti, hallituksen sihteeri Sirpa Souranto ja hallituksen jäsen Päivi Ben Fradj. Kansalaisareenan kevät- ja syyskokoukseen osallistui suunnittelija Päivi Marin ja MCE:n vuosikokoukseen toiminnanjohtaja Tarja Räisänen. Puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja osallistuivat myös ETKL:n Uudet tuulet -seminaariin, jossa liiton toimintaa kehitetään.

Yhdistyksen kunniajäsen Paavo Isaksson lahjoitti meille leikekokoelmansa, jonka järjestämiseen palkkasimme Markku Virtasen tuntityönä.

Toimitilamme on vuokrattu Kalatalouden Keskusliitolta. Työterveydestä huolehti Diacor, joka yhdistyi Terveystaloon. Olemme Hyvinvointialan liiton jäsen.

Yhdistyksen taloudesta katso toimintakertomus 2017.

Toukokuussa STEA teki yhdistyksessä tarkastuksen ja loppuvuodesta saimme tarkastusraportin, jossa annettiin ohjeita toiminnan ja raportoinnin kehittämiseen. Suullisesti annettuja ohjeita toteutettiin jo vuoden 2018 hakemuksessa ja niiden toteuttamista jatketaan vuonna 2018.

6. Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahasto

Vuonna 2007 perustettu lasten tukirahasto sai vuoden aikana ennätysmäärän avustuksia. Järjestimme alkuvuodesta erittäin onnistuneen varainkeruukampanjan ja ohjasimme syntymäpäivämuistamiset tukirahaston tilille. Avustimme kahta vanhempaa lapsikaappausasiassa. Tukirahasto sai uuden rahankeräysluvan vuosille 2018-2019.

Liite 1: Uusia yhteydenottajia vuosittain 2007-2017

	kaikki	kaappaus	muu asia	isiä	äitejä	muuttajia
2007	36	9	27	12	24	8
2008	64	17	47	19	38	10
2009	55	17	38	16	39	9
2010	56	17	39	17	39	14
2011	59	13	46	19	40	12
2012	62	16	46	23	39	15
2013	44	5	39	14	30	10
2014	54	11	43	18	36	12
2015	69	11	58	24	45	10
2016	65	14	51	16	49	23
2017	69	14	55	21	48	31
	633	144	489	199	427	154
%	100	22,7	77,3	31,4	67,5	24,3

Vuosina 2007-2017 yhdistyksestä on pyydetty neuvoja ja/tai tukea yhteensä 633 tapaukseen, joissa on ollut kyse

- lapsikaappauksista: 23%
- muu lapseen liittyvä kv-asia: 77 %

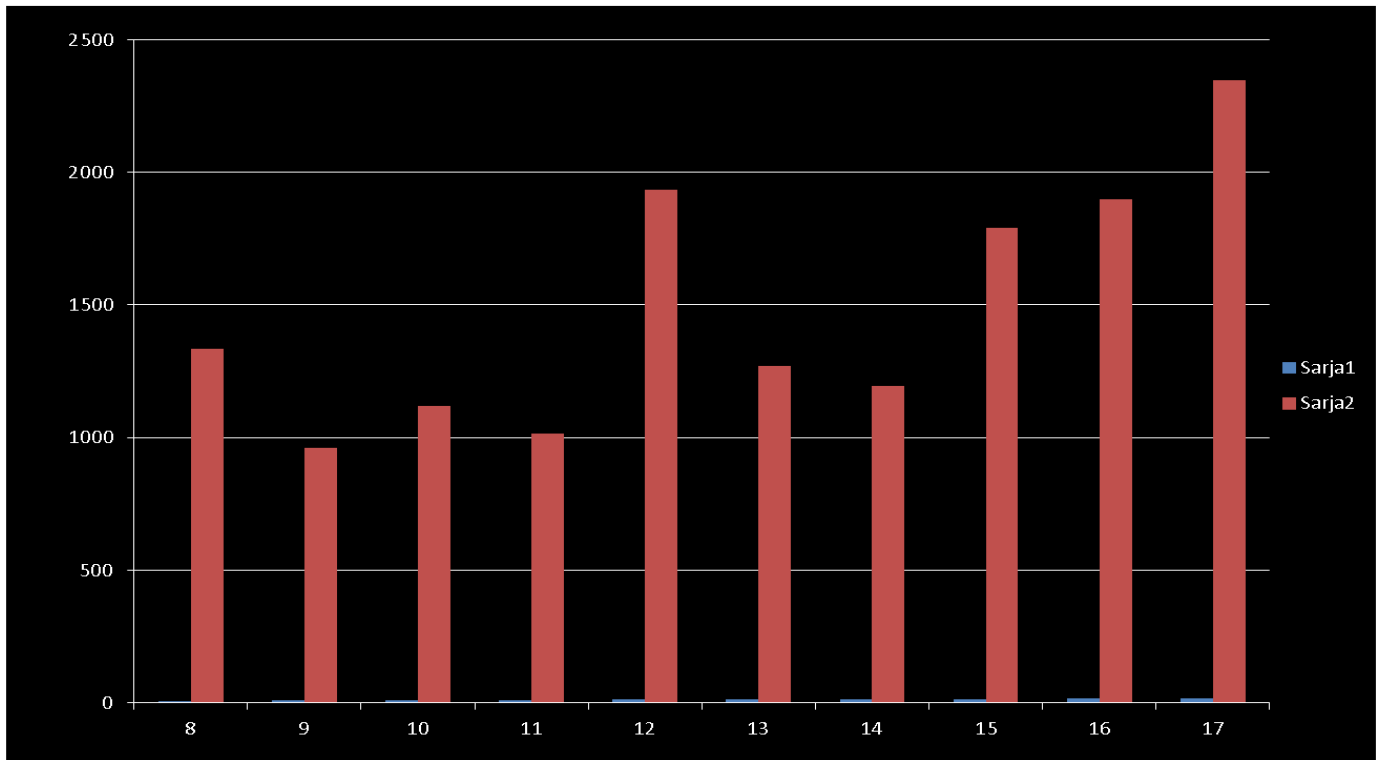
Yhteydenotossa on ollut kyse

- äidin asiasta: 68 %
- isän asiasta: 33 %

Lapsista huolestunut henkilö maahanmuuttaja 24% tapauksista.

Yhteydenottaja on ollut joko vanhempi itse tai hänen sukulaisensa, ystävänsä tai viranomainen yms. taho.

Liite 2: Toivon Talon yhteydenotot 2008-2017

Liite 3: Tapahtumat ja osallistumiskerrat v. 2017

OMAT TAPAHTUMAT *=yhteistyössä järjestettyjä

Tapahtuman nimi	Paikka	pvm	naisia	miehiä	lapsia	yht.	Helsinki	Vantaa	Espoo	Tampere	Muu Suomi
Juhlavuoden suunnittelupäivä	Helsinki	14.1.	7	2	3	12	3	2	1	1	5
Kokijasta toimijaksi viikonloppu	Espoo	28.-29.1.	10	1	10	21	5	2	5	0	9
Henkisen tuen jatkokurssi	Kirkkonummi	25.-26.2.	10	0	6	16	5	3	2	2	4
Leikkipäivä *	Helsinki	13.5.	40	10	70	120					120
Kevätkokous	Helsinki	13.5.	6	1	0	7	2	1			4
Valokuvanäyttely ja 20 v juhla	Helsinki	25.5.	6	1	3	10	6	2	2		0
20 v juhla yhteistyötahoille	Helsinki	29.5.	11	7	0	18					
Retki Mustasaareen*	Helsinki	10.6.	10	1	20	31					
Naantali, Muumimailma, Väski	Naantali	13.-14.7.	21	2	31	53	28	2	2	0	16
Vertaisten tapaaminen	Lohja	14.-15.10.	7	0	0	7	1	2	2	0	2
Vanhemman Voimavarareppu (hemmotteluhoidot)*	Helsinki	28.10.2017	10	0	0	10					
Voimaantumisviikonloppu Sopukka	Sipoo	4.-5.11.	10	0	14	24	12		6	2	4
Syyskokous	Sipoo	5.11.	11	4	0	15	5	1	2	1	6
Valokuvanäyttelyn avajaiset	Turku	19.12.	19	16	0	35					
			178	45	157	379	67	15	22	6	170

MUIDEN TAPAHTUMAT, JOIHIN VÄLITIMME OSALLISTUJIA

Leffa (Vaiana)	Helsinki		12	1	29	42					
Linnanmäki	Helsinki		16		34	50					
			28	1	63	92					

MESSUOSALLISTUMISET

Erofoorumi	Helsinki	180 osallistujaa, jotka potentiaalisesti kävivät ständillämme
Lape-hankkeen messut	Vantaa	200 osallistujaa, joista suuri osa näki esittelypöytäamme
Maailma kylässä	Helsinki	kymmeniätuhansia osallistujia, joista sadat kävivät ständillämme
Valtakunnalliset lastensuojelupäivät	Helsinki	n. 1500 ihmistä osallistui